

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi és megyei érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Tompa Mihály-utca 10. sz.

Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás.

Telefon-szám: 52.

Telefon-szám: 52.

Felelős szerkesztő:

KOMÁROMY ISTVÁN.

Kiadó laptulajdonos:

ID. RÁBELY MIKLÓS.

Az előfizetés díja:

Egész évre 10 korona.

Félévre 5 korona.

Egyes szám ára: 20 fillér.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor térfogata . . . 20 fillér.

Nyilttér sora 50 fillér.

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni sziveskedjenek.

A kiadóhivatal hirdetést és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Világháború.

A jövőbe nyíló kilátásaink napról-napra örvendetesen javulnak. Ne tessék félreérteni: még nincs itt a végleges győzelem, sem a rettentő háború végét nem látjuk biztosan; de az oda vezető utak mintha kezdenének föltűnedezni előttünk.

Most már nem Galicziáról van szó, ámbár még Galiczia keleti szögletén, túl a Búgon és a Zlota-Lipán még ott van az orosz sereg. De ezt az orosz sereget nem lesz már nehéz feladat onnan kimozdítani.

Sokkal nagyobb feladat áll előttünk Lengyelország déli részén: a Visztula és a Búg folyók között. Ott a legutóbbi héten olyan előhaladást tettek szövetséges seregeink és olyan életbevágó harcokat vívnak az osztrák magyar seregek Kraszniktól északra, hogy ezek láttára remegés szállja meg az entente országok közvéleményét és lapjaik már arról írnak, hogy mi következik ezután? Szerintük öt nap alatt Lublinban lesz az osztrák-magyar sereg és három hét alatt Breszt-Litovszk alatt állanak a németek. Ez pedig azt jelentené, hogy Lengyelország elveszett az oroszokra nézve, mert Breszt-Litovszk az utolsó védőerőd Lengyelország keleti határán, a Búgon túl. Az oroszok igyekeznek némi czáfolatot adni erre az angol hirre: főlemlítik, hogy ha a szövetséges sereg Ivangorodig jut is, abból még nem föltétlenül következik Varsó eleste és hogy Breszt-Litovszk felé a mocsáros terület meg fogja nehezíteni az előnyomulást. Ez alatt pedig az oroszok mindent megtesznek, hogy ez a terv ne sikerülhessen. Kitérítik Varsó polgári lakosságát, újabb erősítéseket küldenek Krasznik felé és a Visznyca folyó tájaira, ahol a nagy csata folyik.

Nem tudjuk: csakugyan az e a mi haditervünk, amitől az ellenséges lapok félnek? de az tény, hogy közeledünk arra felé, közeledünk Lublin felé, közeledünk Ivangorod felé és közeledünk Breszt-Litovszk felé is. Nagy csatákat vívtunk és az ellenséget még Lemberg elfoglalása előtt átszorítottuk a határon a Tanew folyó felé, majd átszorítottuk a Tanewen is és előnyomultunk Krasznik felé. Ott azonban erős és többszörös orosz ellenállásra találtunk, úgy, hogy Krasznik majd a miénk lett, majd kitérítettük. Ezalatt már a szövetséges seregek is átlépték a határt Ravaruskától északra és Tomasow, Komarow után Zamoseig nyomultak elő. Majd ismét a Búgig nyomultak orosz földön és Krylownál átkergették az oroszokat a Búg folyón is.

Az oroszok most Krasznik és Zamose között erős ellenállást fejtettek ki, de előbb Kraszniknál áttörtük a frontjukat, majd az áttörés terjedt kelet felé a Wieprz folyóig s ott a Wisznyecán túl üzték az orosz hadakat s a Wieprz mindkét partján észak felé nyomultak.

Nagyjában az a törekvés látszik a mi hadseregeinken, hogy az oroszokat kelet felé akarják nyomni; de az oroszok semmiképen sem akarnak kelet felé visszavonulni, talán attól

félve, hogy belenyomják őket az óriási Rokitno mocsarakba, ahol végük lenne.

Az orosz seregek kettévágása, úgy látszik, sikerült, mert a galicziai orosz seregeket elvágták a lengyelországi oroszoktól. Ez is nagy eredmény már.

A keleti harcok sulypontja pedig Galicziából határozottan Lengyelország felé billen, ahol a mieink czélja egyelőre a Lublin-cholmi fővasutvonal elfoglalása, amikor az oroszok csakugyan Breszt-Litovszkig hátrálhatnak és Ivangorod, Varsó sorsa is a mi kezünkbe kezd kerülni. Talán valóra válik így annak a lengyel szerzetesnek látomása, aki — mint írják — 2 évvel ezelőtt a pinszki mezőn sokféle népeket látott harezolni az oroszokkal s a látomány eltűnése után ezt a szót hallotta volna: ez a jövő háborúja, amelyben Lengyelország fölszabadul!

Hogy a jövő ide irányul-e vagy sem, azt majd hadvezéreink belátása fogja eldönteni, de a perspektíva arra nyílik. Varsó körül Borzymovnál jelentenek egy ütközetet a németek és oroszok közt; de onnan föl a legészakibb frontig kevés a jelentés, csak Kalvaryia körül verték meg az oroszokat. Talán valami készül ott is? A Balti-tengeren volt összeütközés s egy kisebb német hajót a svéd vizeken üldözve elsüllyesztettek, de hir szerint egy nagy orosz hajó is erősen megsérült.

Az olasz harctéren nagy ütközet zajlott le június 25-ike és július 5-ike között. Az olasz támadás czélja volt Görz elfoglalása; ezért Görztől a tengerpartig nagy olasz támadás készült hatalmas ágyuharcz előkészítéssel; de mikor a tüzelés után 4 olasz hadtest: egy egész hadsereg támadott, a száz ezrekre menő ellenséget a mi vitéz gyalogságunk borzasztó veszteségekkel üzte vissza. Csak egy helyen nyomultak be az árokba, ott is csak 20 percig maradtak az olaszok, onnan is kiverték őket a vitéz magyar és dalmát csapatok. Így egy nagy csatában megtanulták már az olaszok, hogy mi a háború? Julius 7-én pedig az északi Adrián egy nagy olasz páncélos czirkálóhajót süllyesztett el egyik buvárhajónk.

A francia flandriai harctéren a nagy francia támadás nem ért el eredményt, sőt a németek az Argonnokban 3 kilométeres vonalon 300 métert haladtak; egy más helyen 1500 méter vonalon 400 métert mentek előre és sok foglyot ejtettek. Les Espargest sem tudták tőlük visszafoglalni a francziák s így most lemondással írják lapjaik, hogy még nincs itt a döntő offenzíva ideje, hogy a németek igen erősek.

Angliában úgy látszik, most akarják behozni az általános védőkötelezettséget, mert nincs katona.

A törökök erősen állanak a Dardanelláknál, amelynek ostroma hiábavalónak látszik; haladnak a Kaukázusban is és sikereket érnek el Mezopotámia partvidékén.

Az ellentétek lármáznak, hogy nekik nem kell a béke a német győzelemmel! De hátha mégis nem lesz más választás; akkor majd ráfanyarodnak.

Iskolai értesítők.

Az iskolai év bezárulásával egymásután érkeznek lapunkhoz a megyebeli és a szomszédos iskolák értesítői, a melyekről egymásután meg fogunk emlékezni, mert a tanítás és nevelés ügye olyan közügy, a mely a kulturálomok és népek szívét elsősorban érdekli. Nem elégedhetnek meg azzal, hogy gyermekeik a minősítési törvény értelmében szükséges bizonyítványokat akármi módon megszerezzék, hanem érdeklődéssel kell betekinteniük a tanítás és nevelés munkájába is, a melynek évi lefolyásáról ezidőszert nem igen szerezhettek más tudósítást, mint a mit az iskolai értesítők adatai nyújtanak. Azokat is kevés ember olvassa át a nem szakba tartozók közül és így mindenesetre érdemes lesz lapunkban a nyilvános tanítás és nevelés közintézeire a figyelmet fűlhívni.

A rimaszombati egy. prot. főgimnázium értesítőjét közli *Loysch* Ödön igazgató. Az értesítő elején megemlékeznek *Lenner* Gyuláról, az intézetnek 20 évig volt tanáráról, a ki a magyar tanításügy terén összesen 50 évig szolgált; a sirja fölött tartott emlékbeszéd jól jellemzi az ő eredeti egyéniségét. Az iskolai évet megnyitó igazgatói beszéd következik ezután, a mely történelmi bepillantást vet a forrongó események világába és onnan vonja le a tanulságokat, majd az iskolai évről az igazgató összegezi az iskolai év történeti adatait és magasröptű ékesszólással utal a háborus esztendő mélyreható változásaira és azokból kifejlődő jövőre. Az iskolai helyiség október 5-ike óta hadikórház, majd „Vöröskereszt kórház” és így az intézet a leányiskola helyiségében folytatta a tanítást. A főgimn. kormányzata és tanári testülete következik ezután: 4 tanár és egy énektanító teljesít katonai szolgálatot s kitüntetésben és előléptetésben részesültek. Fel vannak sorolva azok a nyugalmazott tanárok és nemes tanügybarátok is, a kik a hiányzó tanárok munkáját a többi tanárokkal együtt pótolták. Hiányzik azonban a tanárok irodalmi működéséről szóló értesítés, pedig erre az iskolák súlyt fektetnek és épen a tudomány művelőihez illik az, hogy írói működést fejtsenek ki. A bevégzett tananyagra nézve az iskolai könyvekre utal, ami nyomtatási költségek kiméltése szempontjából helyes lehet, de az egyes tanárok pedagógiai egyéniségével sem ismert meg bennünket. Két ifjúsági önképzőkör működik: a „Tompa” *Komáromy* Géza és a „Pósa” önképzőkör dr. *Wallentinyi* Dezső elnöke alatt. Van ifjúsági gyámintézet dr. *Wallentinyi* Dezső vezetése alatt, ifjúsági sakk- és olvasókör *Kerekes* Dezső és tornakör Sz. *Benedek* Gyula vezetésével. A többi kör az idén

nem működött. A könyvtárak és szertárak az idén nem sok gyarapodást mutatnak föl, mert az iskolai épület hadi célokra elfoglalt állapota igen megbénította az iskolai ügynek ezt az oldalát. A tanulmányi kirándulásokról és a cserkészetről *Horváth* Zoltán számol be, az idén ezen a téren is korlátozottabb volt a tevékenység. Az érettségi vizsgálat, ősztöndíjak és jutalmak czime részletesen megismertet bennünket az itteni eseményekkel és a tanulók fölsegítésével. A tanulók névsora mellett (333 tanuló volt) a magaviseleti jegyzet és csak az általános osztályzatot közli. Erre nézve különbözök a pedagógusok nézetei. A tápintézetéről *Horváth* Zoltán gondnok tesz jelentést, 78 tanulót láttak el sok gondnal, bajjal és némi deficittel, a nagy drágaság és bevételi források megszűnése miatt. A jövő évi utasítások és az iskolai könyvek jegyzéke zárja be az értesítőt, amelynek pontos és csinos kiállítása *Rábely* Miklós Fia nyomdáját dicséri.

A roznói kath. főgimnázium értesítőjét közléteszi *Kiss* Kolos Jenő igazgató. Az értesítő elején *Timkó* László elhunyt tanár érdemeit méltatja a nekrológ. A tanári karnak 18 rendes tagja volt a jászói premontrai kanonokrendből, a roznói egyházmegye papjaiból és világi tagokból, ezeknek minden társadalmi, tudományos és irodalmi tevékenységét részletesen felsorolják; a tanárok közül 2 teljesített hadi szolgálatot, mint azt a főgimnázium iskolaévi történetéből megtudjuk. Az iskola helyiségében 50 ágyas „Vöröskereszt” kórházat állítottak s a betegek szórakoztatására az intézet tanárai mindent elkövettek és javukra háborus délutánokat rendeztek. Megemlékezik a valláserkölcsei és fegyelmi ügyek után a Mária kongregációról, amely a kath. ifjúság vallási önnevelésével behatóbban foglalkozott. Tartottak néhány kirándulást is, egyet téli időben a szán- és skisport gyakorlására. A tanítás anyagát részletesen nem közli s így az egyes tanárok pedagógiai felfogásával nem ismerkedhetünk meg. A könyvtárak és szertárak ismertetése és gyarapodásának kimutatása után a „Révay önképzőkör” tevékenységéről számolnak be, ezt az igazgató és *Ferencz* Ferencz tanár vezette. Az érettségi kimutatás után az ifjúság érdemsorozata következik részletezve és a tiszta jelesek nevei vastagabb betűvel; 239 tanuló vizsgázott. Alapítványok, ősztöndíjak, jutalmak kimutatása után statisztikai táblákat találunk. Közli az igazgató évről beszédét, továbbá a jövő iskolai évre vonatkozó utasításokat és a használandó iskolai könyvek jegyzékét. Az értesítő *Gömöri* Zoltán nyomdájából került ki.

A kassai m. kir. állami felső ipariskola értesítőjét közli *Balassa* János igazgató. Az értesítő elején *Lekly* Gyula fényképe

látható, akinek, mint az intézet régi érdemes tanárának nekrológját is közlik. A tanév történetéből megtudjuk, hogy az intézet január elejéig kórházi és más hadi célokra volt lefoglalva és csak január 25 én nyílt meg az iskolai év. Husvét előtt *Fischer-Colbrie* Ágost megyés püspök 3 napon át személyesen gondoskodott az ifjúság lelki ellátásáról. Az intézetnek az igazgatón kívül 7 rendes, 7 óraadó tanára, orvosa, tisztviselői, művezetői stb. voltak. Közli az intézeti személyzet részvételét a háboruban, valamint a tanítványok részvételét ugyanott. Értesít a tanműhelyről, a rendkívüli tanfolyamokról. Az intézetnek 187 rendes növendéke volt 3 évfolyamon. Az értesítő ezután az ifjúsági egyesületek működéséről számol be. Végül tájékoztatót és jövő évre szóló tudósítást közöl. Az értesítő a „Felsőmagyarország” kassai könyvnyomdájában készült.

Előfizetési felhívás.

A „Gömör Kishont” várm. közlöny **harminczhatodik** évfolyamának III-ik évfolyamát július hó 1-én kezdte meg.

Sem hangzatos frázisokra, sem öndicséretre nincs szükségünk, mert hiszen ez ugyis hiábavaló akkor, mikor csakis az olvasóközönség józan, komoly ítélletéről lehet szó.

A lap három és fél évtizedes multja mindennél beszédesebben igazolja azt, hogy a vármegye széles köreiből igyekezett a közélet ez organuma komolyságával és mindig tárgyilagos irányával a megfelelő magaslatra emelkedni. Igyekeztünk hű képet adni az eseményekről s a köz- és társadalmi élet terén nyugodt hangon bírálatot gyakorolni; nem egyszer egy-egy életrevaló s a gyakorlati megvalósításnál tényleg helyesnek bizonyult eszme felvetésével irányítóként a köz javára működni.

Régi jelszavunk a közérdeknek becsületos, önzetlen munkálása, s emellett ezután is hiven kitartunk, mert egyedül ez az út bizonyult minden tekintetben helyesnek, ez vonzza körünkbe a munkatársak készséges gárdáját s lapunk barátainak és előfizetőinek számát csakis ez az irány gyarapíthatja!

Felhívjuk tehát lapunk barátait, hogy a második negyedév végén lejárt előfizetésüket megújítani sziveskedjenek, nehogy aztán a lap expediciójában zavarok forduljanak elő.

Azokat pedig, kik előfizetői kötelezettségeiknek nem tettek eleget, kérjük, hogy hátralékaikat haladéktalanul sziveskedjenek beküldeni, mert ellenkező esetben a lap küldését beszüntetjük.

Előfizetési árak: Egész évre . 10 korona.
„ „ Fél évre . . 5 korona.

A kiadóhivatal.

TÁRCZA.

Arstetteni kápolnába . . .

Arstetteni kápolnába
Zúgnak a harangok,
Oda lenn a kriptá mélyén
Meghallják a hangot.

A győzelem fehér szárnyu
Angyala kopogtat:
„Nyugodjatok, Przemislin
A mi zászlónk loboghat.”

Arstetteni kápolnába
Zúg a harang ujra,
Imádságra fonva össze
Sok ezer kéz újja.

Álmok csendes országában
Ujra itt az angyal.
„Lemberget is visszavettük
Győztes diadallal.”

Arstetteni kápolnába
Évfordulót ünnek.
Minden arczon, minden szemben
Égő könnyek gyűlnek.

Messze-mesaze csatatérről
Fogadalom hallszik:
„Apáinkhoz méltók leszünk!”
S ő nyugodtan alszik.

Vatthay Ilona.

BOBOK TIVADAR.

A Szinyecz alján, egy kis rimavölgyi községben, búsan zúgnak a harangok, siró szavukban árvák zokogása bűg; a szivekig ható sirámot a viharfelhőket hajtó szél szárnyaira veszi, s viszi a szomorú gyászírt, ridegen hirdetve, hogy a rimabrézói erdészeti kuriára a gyász fekete felhője borult, meghalt egy igaz, jó ember, a Rimamurány-Salgótarjáni vasmű részvénytársaság erdőigazgatója: *dezséri Bobok Tivadar*.

Egy közismert és közszeretettben állott, puritán jellemű, a legnemesebb emberi tulajdonságokkal megáldott, igazi jó hazafias érzésű tipikus vezéralakja hunyt el — folyó hó 6 án — Bobok Tivadarban vármegyénk társadalmi életének.

Nem látjuk többé megszokott, komoly, tiszteletreméltó daliás alakját, a kérlelhetetlen halál rövid tusa után ledöntötte az életerős férfit, — mint az ég villáma, az idők viharával daczó tölgylet — porba sujtotta.

Megszűnt dobogni nemes apai szive, az a legnemesebb apai szív, a melyből sok tagból álló szép családjára a rajongó apai szeretetnek boldogító melege áradt. Örökre elnémult kedves szavu beszédes ajka; megszűnt működni fegyelmezett agya, érzelem- és gondolatvilágának méltó kifejezője.

Elnémult a harangok siró szava, elhangzott a circumdaderunt mélyen megindító gyászos éneke, szeretteinek szivettépő zokogása, ott fek-

szik már az erdőkoszoruzta rimabrézói kis temetőnek akáczlombos hantjai alatt.

Egy tartalmas, nem mindennapi élet zárult le Bobok Tivadar halálával.

Bobok a munka embere volt. A mindennapi élet vásári forgatagából magasan kiemelkedett, úgy is mint az ország egyik legnagyobb üzemű társulatának főtisztviselője, úgy is mint ember.

Igazi szakember volt, a ki 34 éven át szolgált odaadó hűséggel és nagy tudással a nemes társulatot, a melynek huszonkilenczezer katasztrális hold kiterjedésű erdőgazdaságát mintaszerűen vezette.

Szakismereteit, széleskörű tudását külföldi tanulmányutakon szerzett tapasztalatokkal is bővítette.

Nagy elfoglaltsága mellett a közügyek szolgálatának is sok időt szentelt; önzetlen és szélesmétrű köztevékenységének elismerése és jutalmazásaként a vármegye közönsége is megtisztelő megbízásokkal és tisztségekkel tüntette ki őt. Tagja volt a vármegyei központi választmányának, mint vármegyei törvényhatósági bizottsági tag évtizedeken keresztül lelkiismeretes odaadással szolgált vármegyénk ügyeit.

A közjótékonyossági intézményeknek és mozgalmaknak lelkes zászlóvivője volt. Több egyesületnek és jótékony emberbaráti intézménynek volt közszeretettben és közbecsülésben álló tagja.

A gömör-heves-borsodvármegyei erdészeti egyesületnek választmányi tagságát töltötte be; tagja volt továbbá az országos erdészeti egyesületnek, a vármegyei közművelődési egyesü-

Értesítés.

A „Rimaszombati Koronás Segélyző Társaság” intéző bizottsága elhatározta, hogy miután a jelenlegi kedvező viszonyok következtében a sebesült katonák segélyezése nagyobb anyagi erőt nem igényel, további intézkedésig tagsági díj címén a tagoktól hónaponként csak egy koronát szedtet be.

Midőn erről a t. tagokat ez uton is értesitem, felhívom a társaságból időközben kilépett t. tagokat, hogy amennyiben a havi egy korona tagdíjat minden nagyobb anyagi megterheltetés nélkül fizethetik, a hazafias jótékonyasági társaság kötelékébe visszalépni szíveskedjenek.

Rimaszombat, 1915. július hó 3.

Madarász Pál,

a Koronás Segélyző Társaság elnöke.

Hirek és vegyesek.

Személyi hir. Tomcsányi László kir. kuriai bíró szabadságidejét augusztus végéig Nagyrőczen fogja tölteni, a hova családjával együtt megy. Béla fia, ki Rimaszombatban született, Budapesten jelesen érettségizett, most pedig mint önkéntest besorozták a legfiatalabb korosztályba.

Elismerés egy vezérőrnagynak. Annak idején közölték az özszes lapok, hogy fülekelecsényi Szende Ferencz, kit házassága révén rokonsági kötelékek fűznek várme gyénkhez, a harctéren ezredesből vezérőrnaggyá lépett elő s mellét — közöttük a vaskeresztrel — már az érdemrendek és vitézségi érdmek egész sorozata díszíti. Most egy harctérről hazajött sebesült katonatisztól halottuk, hogy a vitéz magyar vezérőrnagyot a poroszok genialis hadvezére: *Hindenburg* a harctéren nagy dicséretben és elismerésben részesítette, ki csapatját genialis taktikával vezető győzelemről győzelemre. Jól esik hallanunk e hirt, mert Szende Ferencz sokáig a 25 ik házi ezredünkben szolgált Losonczen.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter dr. Kovácsy Pál rimaszombati ügyvédjelöltet a nagyrőczei kir. járásbíróshoz jegyzővé nevezte ki.

Közjegyzői megbízás. A hősi halált halt dr. Kubinyi János nagyrőczei kir. közjegyző a kamara lajstromából töröltetett s a közjegyzői teendők ellátásával dr. Markó János rozsnói kir. közjegyző bizatott meg.

Névváltoztatás. A belügyminiszter kisk. Bata Pál tiszolczi születésű egeresi lakosnak megengedte, hogy családi nevét „Király”-ra s *Hovisák* János eperjesi születésű, betléri illetőségű, rozsnói lakosnak pedig megengedte, hogy családi nevét „Sárosi”-ra változtassa.

letnek és az erdőéri szakvizsgáló bizottságnak. Nagy látköre, széleskörű tudása, nemes szívének határtalan szeretete és jósága, férfias, daliás alakja őt egész emberré tették.

A gondviselés nemes tulajdonságokkal ruházta fel; a kiosztott talentumokkal hiven sáfarkodott. A saját érdekét sohasem kereste; az önzést nem ismerte, ha kellett, a közjóért készséggel tagadta meg önmagát. Őrült a szíve és lelke, ha valakivel jót tehetett.

A rimavölgyi egyházak, iskolák és községek sokat köszönhetnek az elhunyt jószívűségének, mert valóságos patronusuk, közbenjárójuk volt a nemes társulatnál, ahol szava mindenkor megértő meghallgatásra talált.

Jelleme olyan tiszta, tündöklő volt, mint a napfény, egész lénye, magatartása harmonikus volt, az igaz, egész ember legnemesebb tulajdonságaival.

Egész életén át a szeretet és jóság utjain haladt s nemes tetteivel megmutatta, hogy milyennek kell lennie az igazi embernek.

Az is hűen tükrözta vissza törhetetlen hazafiságát, hogy mindenkor büszkén emlegette azt, hogy három derék fia küzd a harctéren szeretett hazájának szabadságaért és a magyarság becsületeért.

Mint tisztviselő, mint hazafi, mint ember és mint példás családapa, követésre méltó példát állított fel s pótolhatatlan irt hagyott abban a szűkebb és tágabb körben, melyből a Gondviselés övének s mindnyájunknak mély fájdalomra kiragadta.

Hősök jutalma. A király az ellenséggel szemben tanusított vitéz magatartása elismerésül *Ruszkay* Gyula honvédelmihadszolgának a Ferencz József rend lovagkeresztjét a katonai érdemkereszt szalagján adományozta.

Gömöri egyházmegyei közgyűlés. A gömöri ev. esperesség június 30-án Pelsőczen tartotta *Kubinyi* Géza főispán, mint egyházmegyei felügyelő és *Terray* Gyula főesperes udvtan. társelnöklete alatt ezévi rendes közgyűlését. Elhatározták, hogy a gömöri ref. egyházmegye új gondnokát, *Lukács* Géza alispánt átiratban üdvözlük. Kiküldte a folyó hó 21-én Miskolczen tartandó egyházkerületi közgyűlésre a maga képviselőit; és pedig szavazati joggal: *Hevessy* Bertalan, dr. *Langhoffer* László, dr. *Markó* János, *Hering* Samu, *Bartholomaides* László, *Hoznek* Lajos, *Christély* Gyula és *Dendely* Sámuel, tanácskozási joggal többi között *Kozma* Ferencz, *Aczél* Andor, *Smid* István, dr. *Götz* István, *Pásztor* Mihály egyháztagokat. A közgyűlést követő közebéden *Kubinyi* Géza a királyt, *Terray* Gyula Vilmos német császárt, *Hevessy* Bertalan a török szultánt éltette nagy lelkesedést kelteve. *Terray* Gyula indítványára 17905 koronát adtak össze a jelenlevők egy „Ferencz József — II. Vilmos szövetségi alap” létesítésére, melynek jövedelméből a rozsnói ev. polg. leányiskola olyan növendékei lesznek segélyezve, akiknek valami hozza artozójuk a mostani háboruban elesnek.

Halálozások. A Rimamurány-Salgótarjáni Vasmű Részvénytársaság erdőtisztikara a mult héten elvesztette főnökét: dezséri *Bobok* Tivadart, a ki 34 éven át működött a társulat erdőhivatalában s legutóbb mint erdőigazgató ezen a téren a legmagasabb állást töltötte be. A köztisztletben álló érdemes férfiut városunkban és megyénkben sokan ismerték és tisztelték s a társadalmi életben is sokszor megjelent, a hol vezető állásában környezetére irányító hatást gyakorolt. Külön gyászjelentést adott ki róla a társulat erdőtisztikara és külön a gyászoló család. Özvegyén szül. *Makovics* Márián kívül 12 gyermeke, veje, unokái és nővérei gyászolják az elhunytat, a ki 60 évet élt, boldog házasságot 30 évig tartott. Julius 8 án délelőtt temették Rimabrézón nagy részvét mellett. A gyászmisét július 9-én a nyustyai kath. templomban tartották lelkiüdvéért.

Missura László f. hó 7-én életének 44 ik évében Rimaszombatban meghalt. Az elhunytban *Geduly* Géza pedig sógorát gyászolja. A boldogult földi maradványait július hó 9-én délután 4 órakor nagy részvét mellett temették Rimaszombatban. — Az egyházi szertartást *Gyürky* Pál főesperes végezte, könnyekig megható gyászimádsággal.

Temetése folyó hó 8 án délelőtt impozáns részvét mellett ment végbe. A gyászszertartást fényes papi segédlettel az elhunytnak régi jó barátja: *Széman* Endre rimaszombati prépost végezte.

A temetésen a vármegyét *Kubinyi* Géza főispán és *Lukács* Géza alispán képviselte. A járás részéről *Máriássy* Gyula főszolgabíró, *Hevessy* István szolgabíró és a környék jegyzői kara jelent meg. A temetésen jelen voltak továbbá az elhunyt barátainak s tisztelőinek nagy sokaságán kívül: *Farkas* Zoltán országgyűlési képviselő, *Szakall* Vincze nyug. árvaszéki elnök, a kerületi papság, a társulat részéről: *Zorkoczy* központi igazgató, *Rösch* Frigyes kohóigazgató, *Gyürky* bányatanácsos, dr. *Szelényi* gyárigazgató, *Klaniczay* főpénztárnok, az erdőtisztikar, *Okolicsányi* Ágoston, *Badiny* Gyula nyug. rendőrfőkapitány, *Bodor* István nyug. igazgató-tanár, *Mölczer* Gyula erdőmester, *Bánik* György és *Fábián* Béla főerdőmérnökök, a likéri gyár tisztviselő kara és a környék intelligenciája.

A kedves halott koporsóját a virágok és koszorúk özöne takarta el.

Meghalt! Nincs többé. Jól végzett munkája után pihenni tért a brézói kis temetőnek akác-lombos hantjai alá.

A hatalmas Szinyecz rengeteg erdőségének titokzatos suttogása altató dalt zeng sirja felett csendes nyári éjeken, ahová a gondolat szárnyain kivándorol a hálás kegyelet és emlékezet.

B. Z.

Öt éves találkozó. Szép és kedves találkozót tartottak a helybeli állami polgári leányiskola 5 évvel ezelőtt végzett növendékei, akik *Urbán* Annus fölhívására július hó 4-én délelőtt megjelentek az intézet helyiségében. A találkozóra a következők jöttek el: *Bartha* Jozefin, *Havasné-Spitzstein* Anna, *Heksch* Ella, *Idán* Bözsi, *Katona* Kató, *Kemény* Olga, *Kicsiny* Lenke, *Klein* Róza, *Róth* Margit, *Szalontai* Anna, *Szarvas* Gizzi, *Tóth* Margit és *Urbán* Annus. A találkozó hölgyek a hadi jótékonyaság céljaira is áldoztak.

Városi közgyűlés. Rimaszombat r. t. város képviselőtestülete július 13-án d. u. 3 órakor közgyűlést tart, a melynek tárgya lesz két bérleti szerződés, több városi intézmény és alapítvány számadásának bemutatása, valamint illetőségi ügyek.

Pályázat. *Jolsva* r. t. város pályázatot hirdet a városi közgyűlési állásra 800 korona tiszteletdíjjal augusztus 1-ig terjedő határidővel.

Sétahangverseny. A nálunk tartózkodó ezred parancsnoksága az eddig vasárnap délelőtt tartott térzene idejét szerdán d. u. 6—7 órára tette át s abban az időben a főter arnyas fái alatt *Wagner* Ferencz karmester vezetése alatt katonazene lesz a sétáló közönség gyönyörűségére.

Vonat elgázolás. Mult hó 27-én a szomszédos zólyommegyei Bikás-telep határában, fényes nappal a vasuti átjárónál a vonat egy asszonyt és egy leányt elgázolt. A leány szörnyen halt, az asszony pedig súlyosan megsérült.

Jótékony előadás. *Jolsván* a „Vöröskereszt” egylet városi választmánya a sebesültek javára folyó évi július 18-án esti fél 9 órakor a nagyvendéglő dísztermében jótékony előadást rendez 1 kor. 50, 1 kor. és 50 filléres belépő díjak mellett. — Ugyanezt az előadást megismétlik másnap, július 19-én, a sebesült katonák számára, mely alkalommal őket meg is fogják vendéglenni.

Különbéle élelmiczikkék árainak maximálása. *Felhivatalosan jelentik:* „Mind erősebben nyilvánul az a kívánság, hogy a kormány ne csak a gabonaneműeknek és lisztnek, hanem egyéb élelmiczikkéknek, elsősorban a hus és zsiradékféléknek árát is maximálja. — Ilyen intézkedés nagyon kétélű fegyver volna. Az ármaximálásának általában igen komoly hátrányai és veszélyei vannak; különösen pedig a tényleges viszonyoknak teljesen meg nem felelő ármaximum nagyon könnyen idézhetné elő az illető árucikk teljes visszahuzódását és ezzel teljesen lehetetlenné tenné a fogyasztók szükségletének kielégítését. Az ármaximálást tehát csak az összes idevágó körülmények pontos figyelembevételével szabad eszközölni s annak a változó helyviszonyokhoz gondosan hozzá kell simulnia. — Ennélfogva a kormány nem vállalkozik arra, hogy ezen cikkek maximális árát is országosan megállapítsa, viszont azonban módot kíván a helyhatóságoknak nyújtani reá, hogy ott, ahol egyes cikkek maximális árának megállapítása a helyi körülményekből kifolyólag szükségesnek mutatkozik, ebben a tekintetben saját hatáskörükben eljárassanak. Amennyiben tehát egyes törvényhatóságok felhatalmazást kérnek bizonyos fogyasztási cikkek maximális árának megállapítására, ezt a felhatalmazást a belügyminiszter indokolt esetekben nem fogja megtagadni. — A kormány a közvélemény általános kívánságának enged, a midőn ez intézkedéssel oly modalitások mellett nyújt módot a maximális árak megállapítására, amelyek leginkább mitigálhatják az ilyen rendszabályok hátrányait. De nyomatékosan figyelmezteti a törvényhatóságokat, hogy a megadandó felhatalmazással a leggondosabb körültekintéssel és csak olyan viszonyok között éljenek, a midőn azzal valóban mérsékelhetik a drágaságot és biztosíthatják a fogyasztók szükségleteinek olcsóbb ellátását.”

Tűzoltók figyelmébe. A mikor a háboru folytán igen megfogyatkozott a tűzoltók és a férfi erő száma, ajánljuk azokban a városokban és községekben, hol vízvezetési tűzcsapok vannak, hogy a tűzcsapok közelében a falakra egy üveggel fedett deszka ládát helyezzenek el 10 méter tömlővel és egy sugárcsővel. A láda egyik kulcsa a tűzoltóságnál, másik

kulcsa pedig a háztulajdonosnál, a tűzoltóság által előre megjelölt biztos és ismeretes helyen őriztessék. Tűz esetén a tömlő a tűzcsapra felszerelve azonnal használható.

Gondoskodjunk idejében a téli tüzelőanyag beszerzéséről. A vasuti szállítási nehézségek folytán az őszi és téli folyamán igen bajos lesz szenet beszerezni. — A kereskedelemügyi miniszter is felhívta a napilapok útján a fogyasztó közönséget, hogy idejében gondoskodjanak szénről, mert ősszel a vasuti kocsik a gabonaneműek szállítására lesznek legnagyobb részben felhasználva. — A gazdasági egyesület áruosztálya még a tavasz folyamán nagyobb mennyiségű kőszén szerzett be, amelyet a jelen számunkban közölt hirdetés szerint hoz forgalomba. A szén beszállítása a porosz bányákból megkezdődött. Cél szerű volna, ha a fogyasztók mielőbb előjegyeztetnék szükségletüket, hogy azt egyenesen a vasutról kaphatnák meg, mert a szén elraktározása folytán annak ára természetesen emelkedni fog.

Támadó orvvadászok. A garamvölgyi Coburg hercegi fabovai pagonyban folyó hó 6-án a reggeli órákban egy munkás az erdőben zajt hallott. Erre lesbe állott, aminek az eredménye meg is lett, mert egy fegyveres gépész ruhába öltözött ember jött egy másik emberrel, aki már a hátán szarvas húst és egy agancsot cipelt. A munkás megszólitotta az orvvadászokat, de vesztére, mert azok neki estek, összeverték és összeszurkálták. A súlyosan sérült ember csak délutánra tudott az ágostonlakai erdőhivatalba bevászorogni, hol rögtön orvosi kezelés alá vétetett. Az orvvadászok a hussal és agancscsal elmenekültek. A gyanu egy tiszolci vasuti gépszere van. A tiszolciaknak különben a fabova a rendes kiránduló helyük, honnan mindig zsákmánnyal térnek haza. A csendőrség erélyesen nyomoz.

A város liszttel való ellátása. A „Felsőnógrád”-ban olvassuk a következőket: „Az új termés lefoglalásáról szóló miniszteri rendelet megengedi, hogy mindenki maga gondoskodjon a jövő évi liszt szükségletéről. Viszont azonban a polgárság ebbeli munkáját megkönnyítendő megadja a kormány külön kérelemre egyes városoknak a jogot arra, hogy vásároljanak az egész város javára búzát. Ezen rendelkezés folytán Losonc város is élni fog e joggal és az eddigi tanácskozások szerint jogot fog kérni arra, hogy Losonc város 14000 lakosa számára fejenként és havonként 15 kg ot számítva búzát vásárolhasson. Ezt a losonci gőzmalommal karöltve végezné, úgy, hogy a városnak nem kellene semmiféle pénzt e célra folyósítani.” Evvel kapcsolatban megemlíthetjük, hogy nálunk is jó volna, ha idejekorán gondoskodnánk a városi lakosságnak jó liszttel való ellátásáról, hogy senki se legyen kénytelen dohos, romlott, rosszul kevert lisztből készült vagy csirizes kenyeret enni. És hogy a város lakossága részére méginkább megmaradjon a szükséges liszt: az egyes közéleti intézmények külön szerezhetnének be maguknak megfelelő gabona vagy lisztmennyiséget.

A gabonaárak érdekében. Megállapítják hivatalosan a gabonaneműek árait most is, mint a múlt évben, de komolyan végre is kellene hajtani az árszabásokat. — Ha ez úgy volna, nem történhetnének olyan esetek, mint a milyeneket nálunk panasznak. Egy rimapálfalai asszony egy rimaszombati péknek kínált búzát 80 koronáért métermázsáját. A pék az árszabásra, büntetésre hivatkozott, de az asszony azt mondta: hogy ő kénytelen volt 90 koronáért is venni, mert másként, ha feljelentené őket, agyonvernék őt azok a termelők. Más helyen eldugták az ősszel a búzát és most vették elő, hogy eladják. De bizony a buza kicsirázott a földben, mert verembe dugták. Így játszik ki faluhelyen a rekvirálást és az árszabást.

Üzérkedés. Általános a panasz szóban és írásban, hogy a városokban hetivásárok alkalmából sokan az utak bejáratánál elfogják az eladókat és azoktól sokszor a megállapítottnál magasabb áron elszedik a piacra hozott árucikkeket. Többben nem is a maguk szükségére szedik össze az árukat, hanem üzérkednek az így összeszedett holmival otthon vagy más helyeken. Nálunk is meg van ez az üzérkedés s hogy ez megszűnjék, ajánljuk a hatóság figyelmébe.

Felhívjuk b. olvasóink figyelmét a lapunk mai számában „Régiségeket” című hirdetésre.

Zivatarok, felhőszakadások. A múlt hónapi szárazság után mostanában elég bőséges és kiadó esőben volt részünk. Csütörtökön délelőtt esendesebb, kiadós eső vonult át fölöttünk, délután nagy zivatar volt; pénteken délután pedig a zivatarok egész sorozata ontotta a bőséges csapadékot földjeinkre; Tiszolcztól valószínű felhőszakadást jelentettek, de a Rima igen alacsony vízállása éppen csak normálisra emelkedett nálunk. A bőséges, meleg esőzések valószínűleg jó hatással lesznek a kapásnövényekre, a gabonaféléknek nem ártanak, mert még nálunk nincs itt az aratás ideje.

Katonai szállítás. A miskolci kereskedelmi és iparkamara közli, hogy a m. kir. központi honvéd ruhatár nagy mennyiségű katonai ruházati cikkre irt ki pályázatot, melyre az ajánlatok folyó hó 15-ig nyújandók be. Részletes felvilágosítással a kamara titkári hivatala szolgál.

Jótékony adomány. Dr. Molnár Ferencz rimaszécsi körorvos Haas Salamon útján 1 korona 60 fillért küldött kiadóhivatalunkba a vak katonák segélyezésére. Átadtuk a koronás segélyző társaságnak.

Mikor lesz vége a háborúnak? Jó volna erre biztos feleletet adni, igen sokan szeretnék ezt tudni! Van egy ember Magyarországon, aki megpróbált erre felelni, sőt a budapesti napilapokban beküldte jóslatát. „Sirius időjós” név alatt szerepel az illető, aki most időjós helyett az orosz háború közeli végét jósolja, még pedig a jövő vasárnap, július hó 18-án végződik szerinte az orosz háború. Nincs távol a terminus, megvárhatjuk s ha egy pár hetet téved is, akkor is hálásak leszünk. Adja Isten, hogy igaz legyen!

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik sógorom: *Missura László* elhunyt alkalmából részvétükkel felkeresni és a végtisztességgel megjelenni szívesek voltak, ez uton fejezem ki a család köszönetét.

Rimaszombat, 1915 július 10.

Geduly Géza.

Nyugtázás. A Koronás Segélyző Társaság köszönettel nyugtázza a következő adományokat: *Csapó Lajos* ur gyűjtése 14 kor. 39 fill., *Varga Antal* bátkai ref. lelkész ur pedig egy felöltőt adományozott.

Köszönetnyilvánítás. *Hámos Aladár* né, szül. báró *Vay Mariska* 20 koronát adott a „Vöröskereszt” egyesület céljaira.

Kandler Betty, nagy sikerrel rendezett gyermekelőadásának fele jövedelmét: 175 K 40 fillért adott át a háboruban megvakult katonák javára, ugyanarra a célra *Baráth Károlyné* 2 kor., dr. *Bleyer Leoné* 3 kor.

Öt éves találkozásuk kedves alkalmából 40 koronát adott át *Urbán Duduska*. Ehhez a következők járultak adományaikkal: *Bartha Jozsefin*, *Havasné-Spitzstein Anna*, *Heksch Ella*, *Iván Bözsi*, *Katona Kató*, *Kemény Olga*, *Kicsiny Lenke*, *Klein Róza*, *Róth Margit*, *Szalontai Anna*, *Szarvas Gizi*, *Tóth Margit* és *Urbán Duduska*.

Mindezeket az adományokat rendeltetési helyeikre juttattam.

Rimaszombat, 1915. július hó 10.

Lukács Gézáné.

Régiségeket

ugymint: antik butorokat, porcellán, bronz és üvegtárgyakat, festményeket, szőnyeget és órákat, arany, ezüst, gyöngy és zománc dolgokat, földből ázott bronz, arany, ezüst vagy más tárgyakat, régi pénzeket és minden más régiséget az értékeknek megfelelő áron vásárolok.

Július 11., 12. és 13-ikán Rimaszombatba vagyok az ajánlott régiségek megvétele miatt.

Szükség esetén a környékre is kirándulok.

Ajánlatot zárt levélben alanti címre kérek:

Mautner László

„Hungária”-szálloda Rimaszombat.

Hadiszolgáltatásokra vonatkozó kérelmeket és panaszokat az érdekeltek nagy számban intéznek közvetlenül a honvédelmi minisztériumhoz abban a valószínű feltevésben, hogy kívánságaik teljesítése így módon könnyebben és gyorsabban elérhető. — Minthogy ily kérvényeket, illetékes eljárás végett, amúgy is előbb az elsőfokú közigazgatási hatósághoz kell leküldeni, az ily közvetlenül a minisztériumnál beadott kérvények elintézése ezáltal mindig halasztást szenved. — A közönség ennél fogva figyelmeztetik, hogy saját érdekében is kérelmeivel és panaszával közvetlenül az elsősorban határozni hivatott következő hatóságokhoz forduljon: A hadiszolgáltatások után járó térítések és kártérítések kifizetése vagy a már kifizetett térítések felemelése iránti kérelmek, valamint az ellátási igények iránt az 1912: 68. t. cz. 33. § a értelmében a községi előjárósághoz; felmentési igények, azután jogtalan igénybevétel vagy méltánytalan megterhelés, továbbá a hadiszolgáltatásoknál közreműködött közegek törvény és szabályellenes eljárása iránti panaszok, valamint egyáltalában a hadiszolgáltatásokat illető panaszok iránt pedig az illetékes főszolgabíróhoz (polgármesterhez).

Siketnémák felvétele. A siketnémák jolsvai intézete, a melyben az elmúlt iskolai évben a háborús viszonyok miatt a tanítás szünetelt, szeptemberben működését újból megkezdte. Felvesznek az I—VIII. osztályokba siketnéma, későbbben megsiketült és nagyothalló gyermekeket, még pedig elsősorban Gömör, Abauj, Sáros, Szepes megyékből és Kassa szab. kir. városból. Vannak fizetéses és ingyenes helyek. Bővebb felvilágosítást ad az intézet igazgatósága.

Jótékony adományok. A „Vöröskereszt” egyesület céljaira a következő szíves adakozások történtek: *Kandler Betti* előadásának bevételeiből 175 K 40 fillér, *Grün Vilmos* 20 kor., *Ivarg Andrásné* (Ujvávár) 49 K 80 fillér. Hálás köszönettel nyugtázza az elnökség.

Két iparágrol. A kereskedelmi minisztérium legközelebbi rendeletet bocsátott ki arról, hogy a cipész és a csizmadia iparágak a gyakorlati életben annyira összevegyülnek, hogy a cipész jól készít eszimat és a csizmadia cipőt. Így azután a cipész és csizmadia mesterséget ezután egy iparágként kell tekinteni. Ez idáig nagyon helyes volna, de hogy fogják ezután az egyesített iparágat elnevezni, a mely ezután nem lesz sem cipész, sem csizmadia? Valami jó magyar nevet kellene neki adni. De mi legyen az? Névkeresés munkatársunk hosszasan fejtegetés után azt ajánlva, hogy legyen a két iparág egyesített neve: „lábtü művész” a suszterinast pedig ezután így nevezzék: „lábtü művész fogalmazó gyakornok”.

A vidék a Vörös Félholdért. Ferencz Salvátor főhercegnek az a kijelentése, hogy reméli a török szövetségesért való magyar lelkesedésnek állhatatosságát, úgy látszik további adományokra biztatja a magyar közönséget. A szövetséges török hadsereg sebesültjeinek javára újabban dr. *Cicatricis Lajos* főispán közel 6000 koronát tevő összeget küldött be, mint Csongrád vármegyének, továbbá Szeged és Hódmezővásárhely városok eddigi gyűjtése a Vörös Félhold javára. Megjegyezte a főispán, hogy a gyűjtések tovább folynak. — *Nógrád vármegye* ugyancsak jelentékeny összeget, több mint 4000 koronát gyűjtött, amit Prónay Mihály főispán bocsátott a Vörös Félhold Támogatására Alakult Országos Bizottság rendelkezésére.

Gyapjuszállítások lebonyolítása. A miskolci kereskedelmi és iparkamara közli, hogy hivatalában a gyapjuszállítások engedélyezése iránti kérvényekhez és szállítási igazolványokhoz szükséges nyomtatványokat készséggel bocsátja tájékoztatóval az érdekeltek rendelkezésére.

CSARNOK.

Barna felhők.

Barna felhők hazafelé szállnak,
Mit izenjek az édes anyámnak?
Vigyázz pajtás, ha golyó találna
Fájó lelkem: sóhajomat
Vidd el a tanyára.

Kiesi tanyám két jó karom védte
A lelkemhez oda nőtt a népe.
Vigyázz pajtás, mintha lent a völgybe'
Dob peregne s millió láb
Dobbanása döngne.

Úgy jöttem el vitéz bátorsággal
A lelkemen mély szomorúsággal
Útravalóm csak az anyám csókja,
Csak egy rózsza egy kis lánytól
Hamuszín csákómra.

Félesztendő búban vitézségben
Egy köny érte magyarnak se szégyen.
Vigyázz pajtás... hogyha kérdenének,
Mondd nekik, hogy: nincs virága
Sirján a szegénynek.

Egész világ . . .

Egész világ gonoszsága, vétke
Halált esküdött a magyar népre,
A föld színén hagyni sem akarja
De megvédi minden vészen
A jó Isten karja.

Öreg ágyuk, gépfegyverek bőgnek,
Viszhangja cseng nagy szurony erdőknek.
Borúl az ég a nagy tusát látva:
Száz kard villan a magyarra
Minden egyes szátra.

De vi népem s hol megdöbben lába,
Kivirul a halál bús virága . . .
Karja alatt százezerek dőlnek
Vermébe hideg, sötét
Orosz temetőnek . . .

Édes anyák, hitvesek imája
Kiséri el győzelmes útjára
S csillag trónján az Isten az égben
Igy kiált fel: csak előre
Vitéz magyar népem!

Telek A. Sándor.

Háborus étlap.

Arra való tekintettel, hogy városunk tanácsa
dobszóval és papiroson — egyébként aztán a
négy fal közé mereven bezárkózva — megcsinálta
a hatósági maximális árakat, időszertűnek
találom az ezen *hatósági árakon* egyáltalán nem
kapható élelmiszerekből készített ételekről a
rimaszombati étlapot nyilvánosságra bocsátani,
melyhez különösen a tisztelt városi tanácsnak
igen jó étvágyat kívánok.

I. Levesek. *Husleves:* Végy fél liter vizet, kis kukoriczalisztet, egy deka sőt és végy példát a szomszédodtól, aki szintén nem eszik husleveset.

Borsóleves: Végy bátorságot magadnak és menj el a piacra és térdelj le a kofa előtt, hogy adjon egy fél liter borsót 20 koronáért. Ne a borsót főzd meg, hanem a kofát.

Paradicsomleves: Végy egy fügefalevelet, kösd fel magadra s ebben a paradicsomi kosztűmben fogyaszd el a köménymagos üres levest, mely ekként paradicsom leves lesz.

Vadhusleves: Végy egy pár szarvasbőr keztyűt — lehetőleg tavalyit — s az egészet főzd meg egy liter vízben.

Hamis leves: Végy egy liter vizet, két deka makarónit, egy deka szaladrát és egy deka szonniót. Az egészet főzd meg olasz módra.

II. Húsok: *Marhatokány:* Végy egynegyed kiló marhahúst s rögtön add be a csődkérvényedet

III. Pecsényék. *Vesepecsenye:* Mondj rosszat költő társadról vagy színész kollegádról.

IV. Szárnyasok. *Kétfedelű német módra:* Végy egy puskát és löj le egy orosz aviatikust.

Tűzok. Végy egy csuzlit, löj le egy verebet s gondoldj egy ismert közmondásra, hogy: jobb ma egy veréb, mint holnap egy tűzok.

V. Vadak. *Vad, afrikai módra:* Menj az olasz harcztérre és löj le egy ászkárít.

VI. Halak. *Csuka, ki- vagy berántva:* Ha nincs csukád, végy magadra egy csuka szürkét.

VII. Mártások. *Mártás névtelen módra:* Végy egy névtelen levelet, s ird meg az ellenségedről, hogy betegséget szimulál. Ez a mártás nagyon fog izleni neked.

VIII. Főzelék. *Lencse, rövidlító módra:* Menj az optikushoz s végy magadnak lencsét.

IX. Tészták. *Rizsfelfújt:* Végy egy rizst és fujd fel.

Palacsinta: Állj egy épülő ház alá s várd meg, míg az állvány rád szakad.

X. Dessert. *Méla vagy málé akkord:* Egyél kukoricza kenyeret.

Indián legenda.

A primitív néptajok hagyományai mind azt árulják el, hogy már nálok mély gyökereket vert a lélek halhatatlanságának a hite.

Az alábbi érdekes indián legenda, úgy előadva, a mint egy törzsének tanaiban teljesen járatos északamerikai rézbőrű ember elmondta, pillanatnyi érdeklődésnél mindenestre többre érdemes.

Az indiánok általában nagy büszkeséggel szeretik elbeszélni őseiknek a csodás tetteit és ezek a történetek olyan mélyen gyökereznek törzsüknek a hagyományaiban, hogy a fizikai erőikbe vetett hitről, sőt azoknak pozitív ismeretéről tesznek tanúságot. Az irott szók hiányossága sokat lerombol az elbeszélés varázsából, mely elbeszélés az indián képzelőtehetség szegénysége mellett, szükségképpen rövid szokott lenni.

Rövid idővel ezelőtt élt az északi partokon, közel a mostani Skidegate községben egy Huhó nevű lelkes indián halász. Egyik halászati kirándulásán magával vitte a feleségét is, ki a monda szerint nagyon szép fiatal asszony volt. Az asszonynak több fitestvére és más vérszerinti rokona volt, kik mindnyájan nagyon szerették őt. Huhó, a mi fogalmaink ellenére, melyeket a rézbőrű férjekről magunknak alkotunk, nemcsak szerette nejét, de határozottan bálványozta őt.

Egy hosszú augusztusi napon a tengerparton ütötték fel sátorukat. Huhó kénytelen kellelten magára hagyta nejét s messzebb ment, hogy hálót kivesse. Mig távol volt, a fiatal asszony elkészítette egyszerű ebédjét s mert fáradt volt, lefeküdt a nagy borsajkába pihenni.

Mély álomba merült és mikor Huhó visszatért, nyomát sem lelte sehol. Beállt az éj és ő kimerülve a sikertelen keresésben, szintén elaludt. Másnap reggel hatalmas medve nyomokat vett észre a sajka körül. Mindjárt tudta, hogy imádott nejét nem látja többé. Kétségbeesésében felkereste az indián tanyát és elmondta, hogy mi történt. Tanácsot tartottak s ezen kimondták, hogy a fiatal asszony meghalt. A törzs minden szokásos szertartásával meggyászolta őt.

Évszakok jöttek, évszakok multak, de Huhó abban az erős hitben, hogy kedves neje még vissza fog jönni, visszautasított minden vigasztalást. Nem akart más feleségről hallani sem. Felhagyott a halászattal, tétlenségnek adta magát és került mindenkit úgy, hogy sokan azt hitték hogy eszét vesztette.

A feleségének a testvérei aggódtak miatta és medvevadászatot rendeztek azon a vidéken, hol a szegény asszony eltűnt, hogy meggyőzzék Huhót róla, hogy neje tényleg meghalt. Mindenféle fegyverekkel felfegyverkezve egész farka ebet magukhoz véve keltek utra a vadászok.

A vadászat hetekig tartott. Egy este egy nőstény medvére bukkantak két kis bocs társaságában. Pompás hajszát vártak. Az ebek üzőbe vették a vadakat s nagy igatottság fogta el az egész társaságot. A medve és bocsai végre be voltak kerítve. A vadászok kört alkottak körülöttük s lövésre készültek. A medve ekkor két lábra állott és integetett az embereknek, mintha kegyelmet kérne tőlük. Ez oly hatást tett a jelenvoltakra, hogy egy közülük azt a véleményét kockáztatta meg, hogy ennek az állatnak valamikor emberi lénynek kellett lenni.

Rögtön leintették az ebeket s intézkedtek, hogy ne nyugtalaníthassák s meg ne haraphassák a medvéket, melyek egész szeliden viselkedtek a vadászokkal szemben, a kik hazavitték őket magukkal a tanyájokra.

A nőstény medve ott aztán megértette a történetét, melyből általános meggyőződésre kitűnt, hogy ő nem más, mint Huhónak az évek előtt titokzatos módon eltűnt felesége.

Előkerült a törzs kuruzslója és bűvös varázslója is, hogy sebtében hatalmas örömtűz raká-

sát rendelje el. Csakhamar lánggal égett a máglya. Ez elébe állította a medvét és meghagyta a népnek, hogy hozzon ajándékokat Rain istennek és imádjá őt.

Az istenség meghallgatta őket és felelt nekik sűrű sziporkát szórva a tűz előtt álló medvére, melynek a szőre lassanként lehámolt, sima puha bőrt hagyva hátra, minő a nőké. A nő erre emberi alakot kezdett öltetni. Egy idő múlva beszélni kezdett s csodás dolgokat beszélt el vándorlásairól és élményeiről, mialatt medve lett.

Ünnepélyt rendeztek, melyen az egész törzs részt vett s lelkeiből mulatott. Huhó magánkívül volt örömeiben, hogy régóta siratott neje csakugyan visszakerült hozzá.

A nagy lakmározás és táncz közepette a két bocsról teljesen megfeledkeztek. Ezek pedig előbujtak rejtekhelyükről és a napon játszadoztak. Az ebek megszimatozták őket s mielőtt segítség érkezhett volna, darabokra tépték mind a kettőt.

A mint a nő holt magzatait meglátta, anyai szive meghasadt s meghalt bánatában. A vigasztalást gyász váltotta fel s Huhó világgá bujdosott halálos fájdalommal a szívében.

Szerkesztői üzenet.

B. Z. A küldeményt igen köszönjük. Ha más egyéb alkalmi dolgot lehetne küldeni, köszönettel vennők, mert mostanában a szerkesztőség nagy része távol van.

V. J. Legközelebb közöljük.

T. J. Jönni fog, ha a sor reá kerül.

K. B. Ez a szárnypróbálgatás megüti a mértéket; közölni fogjuk, de egy kis türelem; mert a vers mindig több, mint a próza.

Tanuló
fiu, jó házból való felvétetik
Stech Kálmán czégnél Rimaszombat.

Hölgyek figyelmébe!

Tisztelettel hozom tudomására a mélyen tisztelt hölgyeknek, hogy helyben: Rimapart-u. 32. sz. alatti házban

női-divat varrodát

nyitottam és szolgálatomat ezennel felajánlom mindenféle divatos **női-ruhák, bluzok, aljak** stb. stb. kifogástalan és izléses elkészítésére.

Szives pártfogást kér

Miskolczy Erzsébet.

Tanulóleány felvétetik. 3-3

Lakások.

A Tamásfalvi-utcai **DICKMANN**-féle házban **egy 3 és egy 5 szobás** elsőemeleti lakás fürdőszobával és más mellékhelyiségekkel **azonnal is kiadó.**

Haszonbérlet

Rimaszombat város határában levő 22003 négyszögöl **szántó** és 3328 négyszögöl **rét folyó 1915. évi október hó 1-étől** kezdve, több évre, haszonbérbe kiadó. Értekezni lehet: **dr. Kemény Andor** tulajdonossal **Budapest, II-ik kerület Csalogány-utca 17. szám** alatt. 1-3

